

KÁDÁR GYULA FŐHADNAGY NŐSÜLÉSI ENGEDÉLYE

A két világháború közti időszakban a magyar királyi honvédség hivatásos tisztjei számára a házasságkötéshez a honvédelmi miniszter által kiadott engedélyre volt szükség. Ennek hiányában a hivatásos tiszt nem köthetett házasságot. Ez a gyakorlat a dualizmus időszakában a császári és királyi haderőben és a magyar királyi honvédségben egyaránt természetes volt, és hosszú előzményekre tekintett vissza.¹ Az engedély megadásáért a honvédtiszteknek a honvédelmi miniszterhez kellett fordulniuk, míg a császári és királyi haderő és a haditengerészet tisztjei a „közös” hadügyminiszterhez folyamodtak. A házasságkötés engedélyezéséhez a tisztnek, illetve családjának vagy a jövődöbeli feleség családjának megfelelő nagyságú óvadéktőkét kellett biztosítania. Annak nagysága a nősülni szándékozó tiszt rendfokozatával szoros kapcsolatban állt. Az óvadéktőke nélküli házasságot csak az uralkodó, illetve 1920 után az államfő engedélyezhette. (Az 1920-as évektől elfogadottá vált, hogy amennyiben a jövődöbelinek tisztességes megélhetést biztosító polgári foglalkozása és állása volt – pl. tanítónő, tanárnő, orvos – akkor az az óvadéktőkét kiválthatta.)

A nősülési engedély kérvényezése előtt az adott csapattest tisztikarának is állást kellett foglalnia a jövőbeni házasságról, nevezetesen abban a kérdésben, hogy az ara alkalmas-e hivatásos állományú tiszt feleségének. Erkölcsi tekintetben nem esik-e kifogás alá, megfelelő társadalmi állású családból származik-e és így tovább.

A most közreadandó korabeli dokumentum² röviden bepillantást enged abba a folyamatba, amely a nősülési engedély kiadásához vezetett.

A kérelmező, Kádár Gyula főhadnagy, a magyar királyi 9. honvéd gyalogezred (Szeged) tisztje, jegyese Antalffy Zsíros Erzsébet úrhölgy volt.³

Amint az a közreadott, illetve hivatkozott dokumentumokból kiderül, a kérelem benyújtása és az engedély megadása között alig több, mint két hónap telt el. Az engedély – ami a kiadástól számítva egy évig volt érvényes – birtokában a házasságkötésre 1923. június 2-án került sor Szegeden.

A dokumentumokat eredeti formában – csak a nem kézzel írtak esetében előforduló gépelési hibákat javítva – tesszük közzé és magyarázó jegyzetekkel látjuk el.

---

¹ Az óvadéktőke (más néven kaució), illetve a házasságkötés szabályozásának a kérdését is tárgyalja könyvében *Deák István: Volt egyszer egy tisztikar. A Habsburg-monarchia katonatisztjeinek társadalmi és politikai története 1848–1918.* Budapest, 1993. 178–180. o.

² Lelőhelye: Hadtörténelmi Levéltár Honvédelmi Minisztérium 1923. 13. osztály 2242. alapszám. (A továbbiakban hivatkozott iratokat ehhez az alapszámhoz csatolták.)

³ Kádár Gyula, nemes nyárad-gálfalvi (*Debrecen, 1898. december 16.; †Budapest, 1982. március 14.) hivatásos katonatiszt. Legmagasabb rendfokozata vezérkari ezredes. Katonai pályafutására vonatkozóan lásd: *Szakály Sándor: A magyar katonai felső vezetés 1938–1945. Lexikon és Adattár.* Budapest, 2003. 160–161. o. Élete történetét A Ludovikától Sopronkőhidáig című emlékiratában összegezte. Budapest, 1978. – Antalffy Zsíros Erzsébet Anna (*Mokrin, 1902. szeptember 2.; †Budapest, 1982. április 7.) Az iratok egy részében, mint Zsíros Erzsébet, illetve Zsíros Erzsébet Anna szerepel.

M. kir. 9. honvéd gyalogezred
Nősülési engedélyt kér

Kádár Gyula főhadnagy

A m. kir. honvédelmi miniszter Úrnak.⁴

Szeged, 1922. december hó 18-án.

Budapest

Antalfy Zsíros Mihály⁵ Torontál vármegye nyugalmazott főszámvevőjének leányával Erzsébet-tel házasságra óhajtok lépni, mihez a miniszter Úr engedélyét kérem.

Arám és a magam keresztlevelét, valamint az egyházi esketésre vonatkozó nyilatkozatot⁶ és arám atyjának a házasságba való bejegyzését idezárva,⁷ jelentem, hogy a szabályszerű óvadéktól két arám édesatyja fogja biztosítani.⁸

6 drb. mell

Kádár Gyula
főhadnagy

A kérelemnek az előírt szolgálati utat kellett bejárnia és az előjáróknak kellett azt láttatni. Az első „láttatózó” a 9. honvéd gyalogezred I. zászlóaljának parancsnoka⁹ volt 1922. december 19-én. Az általa aláírt kérelem december 20-án került a „M. kir. 9. honv. gyalogezred parancsnokság”-ára. A szabadságon lévő ezredparancsnok¹⁰ helyett annak helyettese, Pintér alezredes¹¹ a következő szöveggel látta el az iratot:

---

⁴ A kérelem beadásának és elbírálásának idején a honvédelmi miniszteri tisztséget Belitska Sándor (*Lajosfalva, 1872. április 1.; †Budapest, 1939. december 7.) szolgálaton kívüli viszonybeli altábornagy töltötte be.

⁵ Antalfy Zsíros Mihály (*Oroszlámos, 1857. március 3.; †Szeged, 1929. december 31.).

⁶ A jelzett nyilatkozat a közreadott dokumentum mellékletei között megtalálható. Szövege: „Nyilatkozat. Mi alulírott jegyesek ezennel kinyilatkoztatjuk, hogy magunkat egyházilag is eskettetni hajlandók és képesek vagyunk. Kádár Gyula főhadnagy Antalfy Zsíros Erzsébet. Előttünk: Bielek Pál szds. [olvashatatlan rész] Endre fhdgy m. kir. 9. honv. gy. e. I. zlj. sgt.”

Bielek Pál, nemes (*Bánlak, 1889. július 26.; †?), hivatásos katonatiszt, legmagasabb rendfokozata alezredes. Az adott időben a 9. honvéd gyalogezredben századparancsnoki beosztásban szolgált.

⁷ A jelzett nyilatkozat nem található az iratok között, de többször történik rá utalás. Az okmányok többségét a kérelmező visszakapta, amelyről írásban nyilatkoznia kellett. Ez a nyilatkozata megtalálható az iratok között.

⁸ Az Antalfy Zsíros család a megkívánt 200 ezer korona óvadéktól a szegedi magyar királyi állampénztárnál 1923. február 19-én biztosította. Az óvadék tulajdonosa a nagykorúsított ara volt, az összeg 250 ezer korona névértékű 6 %-os járulékkölcsön kötvény.

Minderről a Honvédelmi Minisztérium a „M. kir. Pénzügyminiszter úrnak” a következő szövegű „értesítést” küldték el: „Van szerencsém Nagyméltóságodat tiszteletteljesen értesíteni, hogy a Kádár Gyula főhadnagy és leendő neje szül: Zsíros Erzsébet házassági óvadékaul nevezett úrhölgy által felajánlott és a szegedi m. kir. állampénztár által f. évi február hó 17-én kiállított átvételi elismervény szerint kötvényezés végett oda beszolgáltattott 250.000 /kettőszázötvenezer/ kor. n. é. 6 %-os m. járadékkölcsön kötvényeket házassági óvadékaul elfogadtam. Van szerencsém Nagyméltóságodat tiszteletteljesen felkérni, hogy a kötvényezés megtörténtéről, annak idején értesíteni méltóztassék.”

⁹ Az olvashatatlan aláírás miatt személyét nem sikerült azonosítani.

¹⁰ Kő József, vitéz (*Vép, 1874. december 20.; †Sopron, 1951. április 23.), hivatásos katonatiszt, legmagasabb rendfokozata címzetes tábornok (címzetes vezérőrnagy). 192? és 1923. március 31. között volt a 9. honvéd gyalogezred parancsnoka. 1935-től a Sopronkörnyéke-i választókerület országgyűlési képviselője,

¹¹ Valószínűleg Pintér Ferenc (*Szeged, 1883. október 10.; †?) alezredes az aláíró. Hivatásos katonatiszt, legmagasabb rendfokozata tábornok (vezérőrnagy). Az adott időben a 9. honvéd gyalogezredben szolgált, alezredesi rendfokozatban.

„Láttam!

Kádár Gyula hivatásos gyalogsági főhadnagy a 9. honvéd gyalog ezrednél tiszti helyen, mint a 3. század szakaszparancsnoka teljesít szolgálatot. Az 1920. évi 31. számú R. K. (sz. ü.)-ben közzétett rangsorolásban a 799. lapoldalon, mint 1916. évfolyambeli 265. rangszám alatt szerepel. Becsületügyi vizsgálat, vagy bírói eljárás alatt nem áll. Igazolt az 1920. évi 9. számú R. K. (sz. ü.)-szerint.

Egyben jelentem, hogy a megkérdezett tisztikar oda nyilatkozott, hogy a tervbe vett házasság az „A-57.” Nősülési szabályzat 3.§.b. és c. pontjaiban¹² előírt feltételeknek mindenben megfelel s más ok nem forog fenn, ami a nősülést a katonai szolgálat fontos tekinteteiből meg nem engedhetőnek tüntetné fel. Folyamodó pénz viszonyai rendezettek és a szándékolt házasság kötés által a nősülendő anyagi helyzetének javulása remélhető és a jövőendő házastársak anyagi megélhetésének veszélyeztetésétől tartani nem kell.

Kérelmét pártolom.

6 darab melléklet.

Ezred parancsnok szabadságon:

Pintér alezd.

Ezred parancsnok h.”

A következő „láttamozó” eljáró a „M. kir. vegyes dandár Gyalogsági parancsnok”-a volt,¹³ aki helyett a „Láttam!” szöveget – mivel beteg volt – egy őrnagy,¹⁴ a 10. honvéd gyalogezred II. zászlóaljának parancsnoka írta alá. A „Vettem!” bélyegző tanúsága szerint 1922. december 24-én.

1922. december 29-én a „M. kir. szegedi 5. vegyes dandárparancsnokság” érkezett az iratot és arra a vegyesdandár parancsnoka, vitéz Artner Kálmán tábornok¹⁵ aláírásával a következő szöveg került: „Láttam! A kérelmet pártolom.”

A kérelmező anyaga 1923. január 10-én érkezett meg a Honvédelmi Minisztériumba, ahol a 13. osztály 2442 szám alatt iktatta, feltüntetve a hat darab mellékletet.

A Honvédelmi Minisztérium 1923. január 25-én megadta a „Nősülési engedély”-t Kádár Gyula számára, melynek a szövege a következő: „Kádár Gyula főhadnagynak megengedem, hogy Zsíros Erzsébet Anna úrhölgygel a szabályszerű óvadéktöke biztosítása mellett házasságra léphessen, ha a házasság ellen törvényes akadály nem forog fenn.”

Az állami házasságkötés, illetőleg esketés csakis e nősülési engedélynek és a honvédelmi miniszter által az óvadéktöke szabályszerűen megtörtént biztosításáról kiállítandó igazolvány felmutatása után történhetik meg. Az engedély hatályát veszítette, ha „a keltétől számított egy éven belül a házasság meg nem kötött.”

¹² Az „A-57” Nősülési szabályzat hivatkozott pontjai így szólnak: „b, az ara szeplőtlen hírnevű, a nősülendő állásának megfelelő társadalmi műveltségű és származású, c, tisztelnél és tisztviselőknél a házasság a honvédségben (csendőrségben) az állás szerű házasság követelményeiről uralkodó nézeteknek mindenben megfelel.” Nősülési szabályzat a magy. kir. honvédség és csendőrség számára. Budapest, 1913. 6. o.

¹³ Személyét nem sikerült azonosítani.

¹⁴ Olvashatatlan aláírása miatt az aláíró nem sikerült azonosítani.

¹⁵ Artner Kálmán, vitéz fertőszentmiklósi (*Sopron, 1871. szeptember 27.; †Budapest, 1928. december 4.) hivatásos katonatiszt, legmagasabb rendfokozata altábornagy. 1922. december 1. és 1923. június 15. között volt a szegedi 5. vegyesdandár parancsnoka, tábornoki rendfokozatban.

Az engedély kiadásával egyidejűleg a 9. honvéd gyalogezred parancsnokságát is értesítették annak megadásáról, és jelezték, hogy Kádár Gyula főhadnagynak milyen okmányokat kell beküldenie a *Nősülési igazolvány* kiadásához.

Kádár Gyula 1923. február 19-én terjesztette fel a házasságkötési engedélyhez szükséges okmányokat, nevezetesen:

- „a, eredeti nősülési engedélyt,
- b, ajánlati okmányt két példányban,
- c, járadékokmányt eredetiben és másolatban (:Átvételi elismervényt):
- d, felajánló keresztlevelét és annak hitelesített fordítását
- e, arám rendelkezési képességét igazoló okmányt”.

Az okmányok beérkezése után állította ki a Honvédelmi Minisztérium a szükséges *Nősülési igazolványt*,¹⁶ melynek birtokában már semmi sem állhatott a házasságot kötni szándékozók útjába.

Az iratok – a visszaszármaztatottak kivételével – a Honvédelmi Minisztériumban maradtak és „Ki nem selejthető” minősítést kaptak – így maradtak meg az utókornak.

RÖVIDÍTÉSEK

alezd.	alezredes
drb.	darab
fhdgy.	főhadnagy
gy. e.	gyalogezred
h.	helyett/helyettes
Honv.	honvéd
kir.	királyi
kor.	korona
M.	magyar
magy.	magyar
n. é.	névértékű
R. K.	Rendeleti Közlöny
sgt.	segédtiszt
szds.	százados
szü.	Személyes ügyek
zlj.	zászlóalj

---

¹⁶ A Honvédelmi Minisztériumban iktatott kérelem és a csatolt mellékletek alapján a Honvédelmi Minisztérium a következő szövegű Igazolványt adta ki Kádár Gyula főhadnagy részére: „Igazolvány Kádár Gyula főhadnagy és Zsíros Erzsébet Anna úrhölgy között kötendő házasságra nézve az innen 1923. évi január hó 25-én 2442-13-1923 szám alatt megadott nősülési engedélyben kikötött házassági óvadéktöke szabályszerű biztosítása kimutatva lévén, ezennel igazolom, hogy a házasságkötésnek e tekintetben akadály útjában nem áll.”

TARTALOM

* * *	Csákváry Ferenc köszöntése	743
FODOR PÁL	Hürrem és Máhidevrán, avagy két ágyas harca a szultán szívéért és trónjáért	745
PÁLFFY GÉZA	Az eddig ismert legkorábbi magyar nyelvű hadbíró-sági ítéletlevél. Wékey Ferenc ítéletlevele Lazarus von Schwendi főkapitány ungvári táborában, 1566. március 26-án	758
BAGI ZOLTÁN	1596. évi tervezet a Dnyeperen felállítandó flottáról	770
SUDÁR BALÁZS	Tirjáki Haszan basa utolsó évei (1601–1613)	779
SERES ISTVÁN	Újabb források az 1657. évi lengyelországi hadjárat veszteséglistájához	799
HAUSNER GÁBOR	Zrínyi Miklós Tábori kis tracta című művének műfa-ja és keletkezési időpontja	818
DOMOKOS GYÖRGY	Adatok Lipótvár erődítményének építéstörténetéhez	839
NÉGYESI LAJOS	Az 1710. évi romhányi csata a terepkutatások tükrében	862
MÉSZÁROS KÁLMÁN	Még egyszer a kuruc hadvezérek temetkezéséről. Források Csáky László brigadéros, Bagossy Pál ge-nerális-főstrázsamester, idősebb Barkóczy Ferenc tá-bornagy és Berthóty István vicegenerális halálához és végtisztességéhez	876
TÓTH FERENC	Magyar vonatkozású dokumentumok a d'Argenson család levéltárában I.	886
KINCSES KATALIN MÁRIA	Hadik András könyvtára I.	909
SÁGVÁRI GYÖRGY	Bécsből Budára. A magyar korona és a nyilvános-ság, 1790	944
URBÁN ALADÁR	Fegyvervásárlás, fegyvercsempészés 1848-ban	957
SÜLI ATTILA	Lőkupakos fegyverek az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc hadseregében	967
HERMANN RÓBERT	A magyar hadsereg az 1849. április 26-i komáromi csatában	985
KRÁMLI MIHÁLY	A győri Magyar Ágyúgyár Rt. Felállítása	1005
POLLMANN FERENC	A „temes-kubini ütközet” és a levéltári források	1015
BALLA TIBOR	Érosz a hadszíntéren, avagy a Nagy Háború osztrák–magyar tábori és tartalék bordélyai	1023
SZAKÁLY SÁNDOR	Kádár Gyula főhadnagy nősülési engedélye	1031

CONTENTS

* * *	Laudatio for Ferenc Csákváry	743
PÁL FODOR	Hürrem and Mahidevran – Two Concubines Fighting for the Sultan’s Heart and Throne	745
GÉZA PÁLFFY	The Earliest Known Hungarian-language Courtmartial Verdict Letter. Ferenc Wékey’s Verdict Letter at Captain-General Lazarus von Schwendi’s camp at Ungvár, 26 March 1566	758
ZOLTÁN BAGI	The 1596 Draft on a Future Fleet on Dnieper	770
BALÁZS SUDÁR	The Last Years of Tiryaki Hasan Pasha (1601–1613)	779
ISTVÁN SERES	New Sources to the Casualty List of the 1657 Poland Campaign	799
GÁBOR HAUSNER	Genre and Date of Writing of Miklós Zrínyi’s Short Treatise on Camp Organization	818
GYÖRGY DOMOKOS	Data to the Construction of the Fortification at Leopoldov	839
LAJOS NÉGYESI	The 1710 Battle at Romhány, as Seen Through Fieldwork	862
KÁLMÁN MÉSZÁROS	Once Again on the Burial of Kuruc Generals. Sources on the Death and Funeral of Brigadier László Csáky, General-Sergeant Pál Bagossy, Field Marshal Sen. Ferenc Barkóczy, and Vice-General István Berthóthy	876
FERENC TÓTH	Documents of Hungarian Interest at the d’Argenson Family’s Archives I.	886
KATALIN MÁRIA KINCSES	András Hadik’s Library I.	909
GYÖRGY SÁGVÁRI	From Vienna to Buda. The Hungarian Crown and Publicity, 1790	944
ALADÁR URBÁN	Purchasing and Smuggling Arms in 1848	957
ATTILA SÜLI	Percussion Cap Guns in the Army During the 1848–1849 Revolution and War of Independence	967
RÓBERT HERMANN	The Hungarian Army in the Battle at Komárom in 26 April 1849	985
MIHÁLY KRÁMLI	The Foundation of the Hungarian Cannon Factory at Győr	1005
FERENC POLLMANN	The ’Temes-Kubin Battle’ and the Archival Documents	1015
TIBOR BALLA	Eros in the Battlefield – Austrian-Hungarian Field and Reserve Brothels in the Great War	1023
SÁNDOR SZAKÁLY	Lieutenant Gyula Kádár’s Marriage Licence	1031

TABLE DES MATIERES

* * *	Hommage à Ferenc Csákváry	743
PAL FODOR	Hurrem et Mahidevran ou la lutte de deux concubines pour le cœur et le trône du Sultan	745
GEZA PALFFY	La plus ancienne pièce de jugement en hongrois jusqu'alors connue délivrée par un tribunal militaire. Pièce de jugement de Ferenc Wékey établie le 26 mars 1566 dans le camp d'Ungvár du commandant Lazarus von Schwendi	758
ZOLTAN BAGI	Projet de 1596 sur la flotte à lever sur le Dniepr	770
BALAZS SUDAR	Les dernières années du pacha Tirjaki Hasan (1601–1613)	779
ISTVAN SERES	Des sources supplémentaires pour la liste de pertes de la campagne de 1657 de Pologne	799
GABOR HAUSNER	Genre et date de naissance de l'ouvrage « Petit traité de campagne » de Miklós Zrínyi	818
GYÖRGY DOMOKOS	Informations sur l'histoire de la construction du fort de Lipótvár	839
LAJOS NEGYESI	La bataille de Romhány de 1710 à la lumière des recherches sur le terrain	862
KALMAN MESZAROS	Encore une fois sur l'inhumation des chefs d'armée kuruc. Sources relatives aux décès et aux derniers honneurs rendus au brigadier László Csáky, au maréchal des logis-chef Pál Bagossy, au feld-maréchal Ferenc Barkóczy senior et au général de division István Berthóthy	876
FERENC TOTH	Documents relatifs à des Hongrois dans les archives de la famille d'Argenson I.	886
KATALIN MARIA KINCSES	La bibliothèque d'András Hadik I.	909
GYÖRGY SAGVARI	De Vienne à Buda. La couronne hongroise et la publicité, 1790	944
ALADAR URBAN	Achat et trafic d'armes en 1848	957
ATTILA SÜLI	Armes à capsule détonante dans l'armée de la révolution et de la guerre d'indépendance de 1848–1849	967
ROBERT HERMANN	L'armée hongroise dans la bataille de Komárom du 26 avril 1849	985
MIHALY KRAMLI	Mise en place de la Fabrique hongroise de Canons SA de la ville de Győr	1005
FERENC POLLMANN	La « bataille de Temes-Kubin » et les sources d'archives	1015
TIBOR BALLA	Éros sur le théâtre d'opérations militaires ou les maisons closes austro-hongroises de campagne et de la réserve dans la Grande Guerre	1023
SANDOR SZAKALY	Permis de mariage du sous-lieutenant Gyula Kádár ...	1031

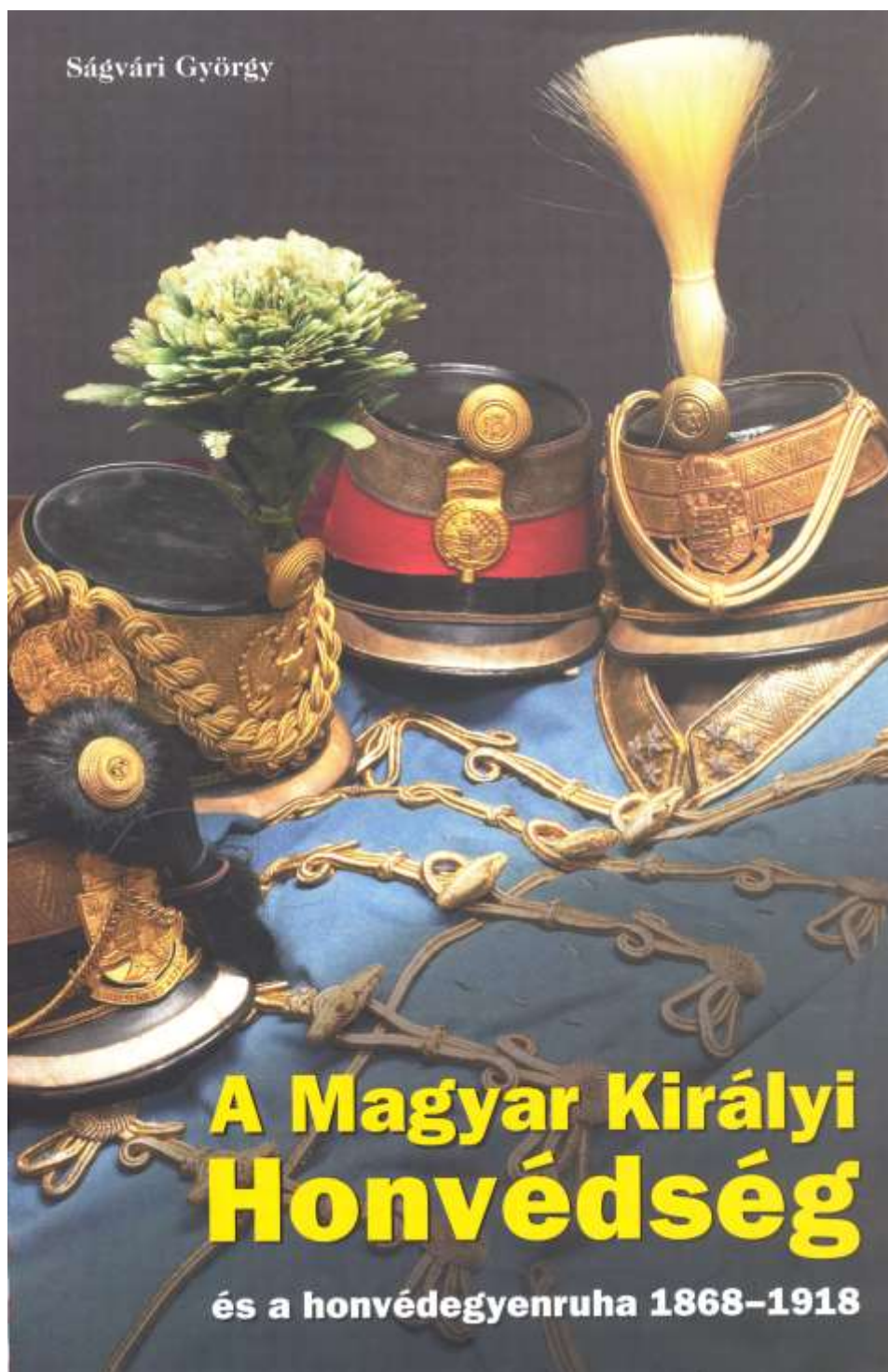
INHALT

* * *	Grußworte an Ferenc Csákváry	743
PÁL FODOR	Hürrem und Mahidevran, oder der Kampf zweier Konkubinen um das Herz und den Thron des Sultans	745
GÉZA PÁLFFY	Der früheste bisher bekannte ungarischsprachige Kriegsgerichts-Urteilsbrief. Der Urteilsbrief von Ferenc Wékey im Lager des Generalkapitäns Lazarus von Schwendi in Ungvár (Ungwar) vom 26. März 1566	758
ZOLTÁN BAGI	Entwurf aus dem Jahre 1596 über die auf der Dnepr aufzustellende Flotte	770
BALÁZS SUDÁR	Die letzten Jahre von Pascha Tirjaki Hasan (1601–1613)	779
ISTVÁN SERES	Neue Quellen zur Verlustliste des polnischen Feldzugs im Jahre 1657	799
GÁBOR HAUSNER	Gattung und Entstehungszeit des Werkes „Tábori kis tracta“ (Kleines Lagertraktat) von Miklós Zrínyi	818
GYÖRGY DOMOKOS	Angaben zur Baugeschichte der Festung von Lipótvár (Leopoldstadt)	839
LAJOS NÉGYESI	Die Schlacht bei Romhány im Jahre 1710 im Spiegel der Bodenforschungen	862
KÁLMÁN MÉSZÁROS	Noch einmal über die Bestattung der Kuruzen-Feldherren. Quellen über den Tod und die letzte Ehre von Brigadier László Csáky, General-Obristwachtmeister Pál Bagossy, Feldmarschall Ferenc Barkóczy sen. und Vizegeneral István Berthóthy	876
FERENC TÓTH	Dokumente mit ungarischem Bezug im Archiv der Familie d'Argenson I.	886
KATALIN MÁRIA KINCSES	Die Bibliothek von András Hadik I.	909
GYÖRGY SÁGVÁRI	Aus Wien nach Buda (Ofen). Die ungarische Krone und die Öffentlichkeit, 1790	944
ALADÁR URBÁN	Waffenerwerb und Waffenschmuggel im Jahre 1848	957
ATTILA SÜLI	Waffen mit Zündhütchen in der Armee des Freiheitskampfes und der Revolution von 1848–1849	967
RÓBERT HERMANN	Die ungarische Armee in der Schlacht bei Komárom (Komorn) am 26. April 1849	985
MIHÁLY KRÁMLI	Die Aufstellung der Magyar Ágyúgyár Rt. (Ungarische Kanonenfabrik Aktiengesellschaft) in Győr	1005
FERENC POLLMANN	Das Gefecht bei Temes Kubin und die Archivquellen	1015
TIBOR BALLA	Eros auf dem Kriegsschauplatz, oder die österreichisch-ungarischen Feld- und Reservebordelle des Großen Krieges	1023
SÁNDOR SZAKÁLY	Die Heiratsbewilligung von Oberleutnant Gyula Kádár	1031

СОДЕРЖАНИЕ

* * *	Чествование Чаквари Ференца	743
ПАЛ ФОДОР	Хуррем и Махидевран, или борьба двуз наложниц за сердце и трон султана	745
ГЕЗА ПАЛФФИ	Самый ранний известный до сих пор приговор военного суда на венгерском языке. Судебный приговор Векеи Ференцу в унгарском лагере верховного главнокомандующего Лазаруса фон Швенди, 26 марта 1566 года	758
ЗОЛТАН БАГИ	Проект от 1596 года по созданию флота на Днестре	770
БАЛАЖ ШУДАР	Последние годы Тиряки Хасан Баши (1601–1613)	779
ИТВАН ШЕРЕШ	Новые источники к списку потерь военного похода Польши 1657 года	799
ГАБОР ХАУСНЕР	Жанр и дата создания трактата Миклоша Зрини „Полевой малый трактат”	818
ДЬЕРДЬ ДОМОКОШ	Данные по истории строительства крепости Липотвар	839
ЛАЙОШ НЕДЬЕШИ	Ромханьская битва 1710 года в зеркале исследований на местности	862
КАЛЬМАН МЕСАРОШ	Еще раз об обычаях захоронения полководцев куруцев. Источники, связанные со смертью и отданием последней чести-похоронами бригадного генерала Чаки Ласло, генерала-главного стражмайстера Багошши Пала, маршала Баркоци Ференца старшего и вице-генерала Бертоти Иштвана	876
ФЕРЕНЦ ТОТ	Касающиеся венгров документы в семейном архиве д ^н Арженсон I.	886
КАТАЛИН МАРИЯ КИНЧЕШ	Библиотека Андраша Хадик I.	909
ДЬЕРДЬ ШАГВАРИ	Из Вены в Буду. Венгерская корона и гласность 1790	944
АЛАДАР УРБАН	Закупка оружия и контрабанда оружия в 1848 году	957
АТТИЛА ШУЛИ	Винтовки с копачками в армии революции и борьбы за свободу 1848–1849	967
РОБЕРТ ХЕРМАНН	Венгерская армия в комаромской битве от 26 апреля 1849 года	985
МИХАЙ КРАМЛИ	Создание Акционерного Общества Венгерский Орудийный Завод в городе Дьёр	1005
ФЕРЕНЦ ПОЛЛМАН	„Темеш-Кубинское сражение” и архивные источники	1015
ТИБОР БАЛЛА	Эрос на поле боя, точнее австро-венгерские полевые и запасные публичные	1023
ШАНДОР САКАЙ	Разрешение на женитьбу старшего лейтенанта Кадара Дюлы	1031

Ságvári György

A Magyar Királyi Honvédség

és a honvédegyenruha 1868–1918